

Plan van aanpak Pilotproject elektrisch autodelen Vitusbuurt

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Wat zijn de voordelen van elektrische deelauto's?.....	3
Doel	4
Het idee	4
Locatie	5
Planning.....	6
Kostenraming	7
Risicoparaagraaf.....	8

Inleiding

De overstap van een brandstofauto naar een elektrische deelauto is voor veel mensen een grote stap. Niet iets waar je zomaar zonder na te denken aan begint. Om die stap te verkleinen wil de gemeente in samenwerking met de Hilversumse Energie Transitie (HET) een tussenstap aanbieden. Een pilotproject waarbij deelnemers tijdelijk hun auto weg doen een elektrische deelauto uit kan proberen. Na drie maanden kunnen ze dan beslissen of ze dat permanent maken, of juist weer de eigen auto terug willen.

Op deze manier willen we ongeveer 30 Hilversummers de kans geven deze tussenstap te maken, met als streefdoel dat hiervan 10 tot 15 gezinnen de eerste of tweede auto wegdoet na de proefperiode.

Deze aanpak wordt ook in andere steden gehanteerd. Met deze aanpak is in diverse provincies (Gelderland, Noord-Brabant) in samenwerking met Natuur en Milieu succesvol ervaring opgedaan¹. Ook gemeente Den Haag hanteert een gewennings-aanpak voor het wegdoen van de eigen (fossiele) auto met een proefperiode van 6 maanden, in ruil voor deelautogebruik.

In de mobiliteitsvisie wordt specifiek benoemd dat Hilversum gaat inzetten op deelmobiliteit, maar is nog geen specifiek (uitvoerings)beleid voor deelmobiliteit. Dit project is een pilot wat vooruitlopend op het deelvervoer beleid wordt uitgevoerd. Indien het project succesvol blijkt, kunnen dergelijke projecten mogelijk in meerdere wijken worden uitgevoerd. Monitoring en evaluatie is een belangrijk onderdeel van dit project, zodat we leren van de praktijk en dit mogelijk in het beleid op kunnen nemen.

Wat zijn de voordelen van elektrische deelauto's?

Bij niet al te fors gebruik is een (elektrische) deelauto goedkoper dan een eigen auto

Volgens het Nibud² kost een eigen kleine benzine auto ongeveer €304 per maand voor een miniklasse, oplopend tot €658 per maand voor een middenklasse auto. In deze kosten zijn de afschrijving, verzekering, motorijtuigenbelasting, onderhoud reparatie en brandstofkosten meegenomen. De berekening gaat uit van 9.000 tot 11.000 kilometer per jaar en een brandstofprijs van €1,83 per liter. De prijs voor brandstof ligt nu vele malen hoger. Als je maximaal 9000 kilometer per jaar rijdt, dan kost een deelauto van HET €225 tot €300 euro per maand (Pakket geregeld, afhankelijk van het aantal uur dat je de auto gebruikt. zie pagina 2). Dit is goedkoper dan het bezitten en rijden van een eigen benzineauto.

Een elektrische deelauto is duurzaam

Een deelautogebruiker stoot 150 tot 219 kg CO₂ per jaar minder uit (KiM, 2021). Dit cijfer is berekend op basis van een deelauto op brandstof. Een elektrische auto stoot in zijn leven nog eens 60% tot 90% minder CO₂ uit dan een brandstofauto over zijn gehele leven. Hierbij is rekening gehouden met de CO₂ consumptie tijdens de productie. Het verschil tussen 60 en 90% wordt verklaard door het al dan niet EV-rijden op duurzame elektriciteit, zoals zonnestroom³. In dit project rijden de elektrische deelauto's van HET zoveel mogelijk op zelf opgewekte zonnestroom. Hierdoor zal de besparing richting de 90% lopen.

¹ <https://rijelektrisch.natuurenmilieu.nl/auto-van-de-straat/gelderland/hindestraat/ervaringen/>

² <https://www.nibud.nl/consumenten/wat-kost-een-auto/>

³ <https://www.olino.org/blog/nl/articles/2016/06/06/hoe-zit-het-met-de-co2-uitstoot-van-elektrische-autos/> en <https://tweakers.net/reviews/9320/auke-hoekstra-tue-e-autos-zijn-echt-beter-voor-het-milieu.html>

Wat scheelt dat dan per jaar? Per liter benzine/diesel stoot een auto met een verbrandingsmotor tussen de 2,7 en 3,2 kilo CO₂ uit. Bij 9.000 km/jaar en 15 km/liter is dat dus 1.800 kg CO₂ per jaar, ofwel 1,8 ton. Een elektrische deelauto die hetzelfde aantal kilometers per jaar rijdt, bespaart dus als snel ($0,9 \cdot 1800$) 1.620 kg CO₂ per jaar.

Tot slot is een elektrische deelauto beter voor het milieu dan een elektrische auto in eigen bezit. Omdat er minder auto's per persoon nodig zijn, wordt er zorgvuldiger omgegaan met schaarse materialen. Denk hierbij aan metalen voor accu's.

Niet meer zoeken naar een parkeerplek

Een deelauto heeft een vaste standplaats. Men hoeft dus niet meer op zoek naar een parkeerplek in een overvolle wijk. Dit scheelt zoekverkeer en daarmee CO₂ uitstoot.

Reductie parkeerdruk en ruimtebesparing in de wijk

Er wordt nu vanuit gegaan dat één deelauto gemiddeld 3 tot 11 eigen auto's vervangt (KiM, 2021). In dit project trachten we 1 deelauto per 10 deelnemers te plaatsen. Dit houdt in dat we met 3 deelauto's 30 auto's uit de Vitusbuurt in de garage stallen. Dit levert dus als snel 27 extra vrije parkeerplaatsen op in de wijk. In de gehele wijk levert dit een verlichting van de parkeerdruk met bijna 10% op. Naast dat er meer ruimte en lucht komt in de straten, voorkomt dit ook zoekverkeer van de overige automobilisten en scheelt dit ook in CO₂ uitstoot in de wijk zelf.

Sociaal autodelen

Ook heeft autodelen in coöperatief verband – zoals bij HET - een sociale impact, omdat deelrijders elkaar ook treffen, spreken en afstemmen over het gebruik van de gezamenlijke auto's. Er wordt ook wel gesproken over 'warm autodelen', tegenover autohuren bij commerciële autodeel-platforms.

Doel

Het doel van het pilotproject autodelen is om het elektrisch deelautogebruik te stimuleren en het eigen autobezit, en daarmee de parkeerdruk te reduceren. Hiermee kunnen een aantal onderliggende doelen behaald worden:

1. Het verminderen van CO₂ uitstoot.
2. Het verlagen van de parkeerdruk in de Vitusbuurt (eigen autobezit reduceren).

Het project beschouwen we als een succes als:

1. Er tijdens de proefperiode van 3 maanden tenminste 20 personen uit de Vitusbuurt meedoen en hun auto tijdelijk inleveren.
2. Na de proefperiode tenminste 10 mensen hun auto definitief weg doen.

Met de bovenstaande doelen besparen we in de drie maanden dat de proeft duurt ongeveer 8.100 kg CO₂. Berekening:

- De 30 deelnemers gebruiken 60 maanden hun eigen auto niet. ($30 \text{ deelnemers} \times 3 \text{ maanden} = 90 \text{ maanden}$)
- Dit zijn in totaal 5 autorijdjaren ($90 \text{ maanden} / 12 \text{ maanden per jaar} = 7,5 \text{ autorijdjaren}$)
- Hiermee wordt in de proefperiode 12.150 kg CO₂ bespaart. ($7,5 \text{ jaar} \cdot 1.620 \text{ kg CO}_2 \text{ voor een elektrische deelauto per jaar}$)

Het idee

Tijdens Beter Benutten van 2011 tot 2018 is veel ervaring opgedaan met het stimuleren van mobiliteitsmaatregelen. Eén van de succesvolle maatregelen was het uitproberen van een e-bike om mensen te stimuleren vaker naar hun werk te fietsen. Uit deze aanpak werd een aantal lessen geleerd die de basis vormen voor dit pilotproject elektrisch autodelen in de Vitusbuurt. Deze lessen zijn:

1. Maak gebruik van een 'goed moment'

Nu de coronaperiode achter de rug is en veel mensen meer thuiswerken, is een deelauto voor veel mensen een voordeliger en milieuvriendelijke alternatief. Ook is er per 1 maart 2022 betaald parkeren ingevoerd in de Vitusbuurt. Dit maakt het onaantrekkelijker om een (tweede) auto te bezitten die veel stil staat. Dit levert momentum voor een probeeractie.

2. Zorg dat mensen laagdrempelig een alternatief vervoersmiddel uit kunnen proberen.

We bieden mensen aan de deelauto 3 maanden bijna gratis uit te proberen. Tegelijkertijd levert de autodeler zijn of haar eigen auto in. HET heeft verschillende pakketten waar mensen uit kunnen kiezen. De deelnemers kiezen zelf hun pakket en betalen afhankelijk van het pakket wel of geen maandelijkse lasten. Tegelijkertijd krijgen ze €100 rijtegoed per maand. Afhankelijk van de individuele keuze zijn de deelnemers dan €0 tot maximaal €75 per maand kwijt.

	Pakket Vrij	Pakket Af en Toe	Pakket Geregeld
Prijs per maand	0	€30	€75
Prijs per uur	€6	€4	€3
Prijs per km	€0,26	€0,23	€0,20
betaling	In credits	achteraf	Achteraf
Wanneer voordelig	Als je soms een auto nodig hebt	Voordelig vanaf 6 ritjes per maand	Bij meer ritjes per week

De auto's van de bewoners worden tijdelijk gestald in garage Gooiland. Het onderste gedeelte van de garage staat nagenoeg altijd leeg. Met een contract leggen we vast dat de auto's na 3 maanden weer opgehaald worden. De bewoners kunnen tijdelijk hun parkeervergunning opzeggen en hoeven die daardoor niet te betalen. Daarnaast kunnen ze hun auto eventueel schorsen zodat er ook geen wegenbelasting betaald hoeft te worden.

3. Zorg voor een laagdrempelig aanspreekpunt

HET is gedurende deze periode het aanspreekpunt voor als deelnemers vragen hebben of tussentijds willen stoppen.

4. Om een blijvende gedragsverandering te bewerkstelligen is een goed vervolgaanbod noodzakelijk

Indien de deelnemers hun auto daadwerkelijk wegdoen, krijgen zij korting van €150 op het deelauto abonnement voor een periode van 6 maanden. Bij de keuze voor pakket Vrij krijgen ze €150 aan credits. Bij de keuze voor pakket Af en Toe of Geregeld wordt de korting verrekend in de prijs per maand. Dit houdt in dat de prijs per maand bij pakket Af en Toe €5 per maand is en bij Pakket Geregeld €50 per maand voor 6 maanden.

Locatie

De voorgestelde locatie voor de twee elektrische deelauto's en hun laadvoorziening zijn op het Wandelpad, ter hoogte van huisnummer 10.

Planning

Onderstaand is een plan van aanpak en globale planning weergegeven.

Wat	Wie	planning
Voorbereiding		
Opstellen PvA	HET + gemeente	Maart - Mei
Opstellen voorbeeldcontract	HET + gemeente	Mei - juni
Opstellen communicatie	HET + gemeente	Juni - Juli
Bestuurlijke besluitvorming gelden mobiliteitsfonds	Gemeente	Mei
Vorbereiding plaatsing laadpaal en auto's	HET	Juni - September
Uitvoering		
Werving Deelnemers – brief versturen	gemeente	Juli
Werving deelnemers - contracten	HET	Juli - Sept
Tekenen contracten met deelnemers	Gemeente	Aug - Sept
Auto's inleveren (en sleutels innemen?)	In de gemeente garage	28-30 sep (woe-vrij)
Start proefmaanden	HET	Zaterdag 1 okt
Gestalde Auto's terug	Gemeente en HET	28-30 dec (woe-vrij)
Nazorg (korting bij wegdoen auto)	HET	Jan – Juni 2022
Evaluatie korte enquête onder deelnemers	HET	Januari 2023

Kostenraming

Voor het pilotproject elektrische autodelen in de Vitusbuurt is een bedrag nodig van €32.000 ex BTW. Dit kan -gefinancierd worden uit het mobiliteitsfonds. De kosten zijn als volgt verdeeld:

kostenpost	eenheid	tarief per eenheid	aantal	totaal ex btw	totaal incl btw	Te betalen aan	opmerkingen
Rijtegoed deelnemers	per maand	€ 100,00	90	€ 9.000,00	€ 9.000,00	HET	30 deelnemers krijgen 3 maanden lang 100 euro per maand rijtegoed deelauto (3*30=90 maanden)
Bonus verkochte auto's	per auto	€ 150,00	15	€ 2.250,00	€ 2.722,50	HET	eenmalig te vergoeden als inleveren kentekenbewijs (via extra rijtegoed of vergoeding van een van de rij-pakketten)
Brieven en flyers		€ 250,00	1	€ 250,00	€ 302,50	HET	
coördinatie/administratie en vraagbaak deelnemers	per uur	€ 35,00	310	€ 10.850,00	€ 13.128,50	HET	vanaf 1 juni tot 31 januari 2023
evaluatie en rapportage	rapport	€ 750,00	1	€ 750,00	€ 907,50	HET	
stalling auto's	per auto/per kwartaal	€ 245,15	30	€ 7.354,50	€ 8.898,95	Gemeente	
gederfde inkomsten parkeervergunning	per parkeer-vergunning	€ 12,50	90	€ 1.125,00	€ 453,75	Gemeente	Dit betreft de maximale gederfde inkomsten voor de parkeervergunningen voor 3 maanden
Inrichting parkeerplaats						Gemeente	
Aansluitkosten netbeheer						Gemeente	
totaal excl BTW				€ 31.579,50			
totaal incl BTW					€ 35.413,70		
Totaal HET				€ 23.100,00	€ 26.061,00		
Totaal gemeente				8.479,50	9.352,70		

Risicoparagraaf

Risico	Kans van optreden	beheersmaatregel
Te weinig mensen doen mee aan het pilotproject	50%	HET is reeds in gesprek met 7 bewoners uit de Vitusbuurt die interesse hebben in het gebruik van een deelauto. Daarnaast zullen we de aanbiedingsbrief vanuit de wethouder versturen. Bij eerdere aanpakken hebben we gezien dat dit de meeste conversie oplevert. Verder zal een communicatiecampagne worden opgezet om animo te creëren voor dit pilotproject. Worst-case scenario is dat we een deel van het begrote geld niet aan deelnemers kunnen compenseren. Dit zal dan weer terugvloeien naar het mobiliteitsfonds. De risico's van de laadvoorziening en deelauto zijn voor de exploitatie van HET. De gekozen locatie heeft geen extra drukkend effect voor de parkeerdruk in de Vitusbuurt zelf.
Meer dan 20 mensen uit de Vitusbuurt willen meedoen aan het project	20%	Het kan zijn dat er meer dan 30 mensen mee willen doen aan het project. Vanaf 34 deelnemers plaatsen we een extra elektrische deelauto. Indien het compenseren van deze mensen niet meer binnen het budget past, zullen we een aanvullende aanvraag doen om gelden uit het mobiliteitsfonds vrij te maken.
Wat als mensen hun eigen auto alsnog gebruiken	40%	Uiteraard nemen we de auto's niet echt in. De deelnemers behouden de sleutel van hun auto en krijgen toegang tot garage Gooiland. Toch willen we zoveel mogelijk stimuleren dat mensen het serieus meedoen aan het Pilotproject. Aan het begin van het project noteert HET de kilometerstand van de 'ingeleverde' auto. Aan het eind van het project schrijven we de kilometerstand weer op. Indien hier een goede reden voor was, bijvoorbeeld uit nood, heeft het gebruik geen effect op de korting die later wordt verrekend.